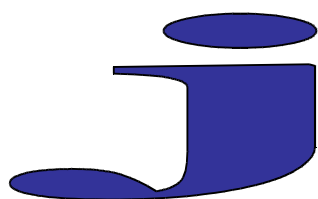

VÝZVA

Pavel ZEMAN

otevři se
dube
starý jako
paměť generací
jsi unaven
zráním
– tvojí prací

vpust' k sobě
nastuzený podzim
kráčet s ním
budeš navždy
do zim ...

**PRO CHVÍLE
POHODY**

Č.3

Vážený čtenáři,

tak je tady ČAJ potřetí, tentokrát podzimně laděný poezií Pavla Zemana. Dále zde najdeš čtveřici autorů a autorek, různého věku a zaměření (co se týče literární tvorby). Tentokrát se v ČAJi objevuje autorka, která není z Jičínska ani o našem kraji nepíše, kontaktovala mě a poprosila, zda bych její zajímavou a provokativně otevřenou prózu uveřejnil. Ráda by totiž poznala názory ostatních autorů a čtenářů. Poprvé se v ČAJi objevuje i turnovský autor Milan Ciler.

Přeji pohodu při podzimním ČAJi a málo rým, chřipek a angín (pouze více rýmů). Užijte ČAJ pro duševní povzbuzení a při čtení si udělejte třeba čaj s citrónem proti nachlazení.

Václav Franc

OBSAH ČÍSLA:

Pavel ZEMAN – 5P: Pavlova poezie plná podzimní pohody (3)

Monika EBERLOVÁ – Truhlička (6)

Václav FRANC – Vědecká práce mé ženy (8)

Eva ADAMÍČKOVÁ – Už budu (14)

Milan CILER – Motorka (16)

Václav FRANC – Život (24)

HOST ČAJE: EVA ADAMÍČKOVÁ

Mladá žena, autorka, není z našeho kraje. Je spíše na počátku spisovatelské dráhy, na jedné literární soutěži mě oslovila s prosbou, zda bych neuveřejnil její tvorbu. Souhlasil jsem a slib nyní plním, předkládám povídku „Už budu“. Podle mého názoru je to próza provokativně otevřená, takže se až divím, že autorka tvrdošijně odmítá uveřejnění dalších údajů o své osobě.

„Snad někdy příště,“ slibuje, a tak vám na ni prozradím, že je úřednicí, má ráda techno a žije v jednom velkém městě, kde se před více než dvaceti pěti lety narodila.

ČAJ pro chvíle pohody

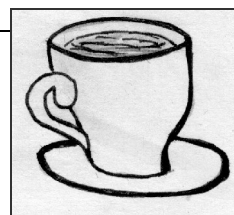
č. 3, říjen 2003

Vydáno 14. října 2003

Redakce: Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Interní tiskovina LISu

Ročník II

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

5P: PAVLOVA POEZIE PLNÁ PODZIMNÍ POHODY

Pavel ZEMAN

podzim pohladil
lesy, stromořadí, háje
červeně a žlutě maskován
neslyšně chodí krajem

průzračné dálky
do očí vsají se
(v opakování sterém)
vzpomínám na sliby
z léta – před večerem

po kapsách nosím
pírka divokých kachen
jak víno chci být
lisován a stáčen

Na mlze listopad
schoulený pluje
ztišená příroda
hojnost obětuje

dušičky – rozžaty
tisíce svíček
vlhká ornice lepí se na paty
domněle jen
volá smrt sýček

podzim se vždy a vždy
v zimě ztratí
kus Vysočiny skočil onehdy
přes náš plot z vysokých latí

jedeš domů
po namrzající vodě
noc bere si tě
v odříkání snů

jen znělkou Hvězdy
tušíš lidi

pustá dálnice
uniká s tebou
Sněhové královně
jenom co střípek do oka

podzime
spadli jsme
na tvé dno

když někde
v hrotu srdce
přihořívá

když severák
vysává
naše polibky

ztichlé je město
v mlhosvitu
zvuky zakleté dosud spí

auta se krčí
v garážích, na ulicích
(snad sní o svém velkém mýtu)
den blíží se:
dopiš a nezaspi!

tma
si dává krátké
spaní

tichý je večer
nesoumračný

slunovrat – k zimě
nové zavolání

po honech
bude čas
sněhu lačný ...

půl síly větru a půl síly slunce
do barevných stromů klesají
čas listuje v kalendářích

noc delší o zástup okamžiků
říjnový den se modře slitovává
nad vychladlou průzračností

je marné střežit šatník parku
když podzim chce
připodobnit
nahé větve kořenům

na vlaštovčích
drátech
uvázl smutek

Kdesi uprostřed
světa
hledají vteřiny
cestu bolesti

Teď
první žlutý list
utíká do houfu

Snad i on se bojí zůstat sám?

NĚKDY NA KONCI ZÁŘÍ

vysátá letní
vířivosti

ticho v podhoubí
koření

list na dálnici nebo na trávníku
host

na listech všech sadů
falešný proces hoření ...

TRUHLIČKA

Monika EBERLOVÁ

Čtyři tiché stěny, z nichž se dávno vytratil život. Omšelý nábytek se stopami po dětských hrách a za sklem žlutnoucí pozdravy z dovolených. Odkudsi z daleka sem doléhá čísi zlobný křik. Žádný čísi, nekonečná spirála dvou zamotaných bytostí vzájemným nepochopením do sebe, sousedi Krčkovic. Už jsem si zvykla, za ta léta. No co, pořád se hádají, ale alespoň jsou spolu. Dokud se hádají, stále mezi nimi něco je, stále ještě si nejsou jedno. Závidím jim.

Tolik let. Bože, za týden máme výročí svatby. 30. výročí. Celý život, těžko k uvěření. Celý život v těchto stěnách, na nichž se toho moc nezměnilo, od nastěhování.

„Táta, táta!“

„Evičko, Evičko, slyšíš? Kája řekl táta, řekl táta. Kluk šikovnej!“ radostí jančil Otík, celý se hrdostí na svého synka nadouval.

Jakpak by to neslyšela, vždyť byla s malým celé dny doma. První krůčky, první slůvka a pak první hádka s tátou. Jak jí bylo tenkrát Otíka líto, tohle si od Káji nezasloužil. Každé jeho vykřiklé slovo dopadalo jako ostří sekery do živého. Otík to ale ustál, dokázal odpustit poblázněnému pubertáku. Dokázal to a našli k sobě zase společnou cestu. Jo, můj Otík. Je to silný a správný chlap.

Bože proč? Proč jen? Čím jsem si to zasloužila? Proč už tě ke mně domů nic netáhne?

A co by taky mělo? Já vím. Pěkně jsem za ty léta nakynula. V obličeji samá vráska, no jo, jen se na sebe podívej, kdo by o takovou škatuli starou stál. Našel si jinou, hezčí, mladší. Hlavně mladší. Co s tebou. Jsi jen bečka, co mu vaří, pere, žehlí, uklízí, lahváče tahá domů. A co za to mám? Mohu jen pozorovat, jak po večeři usíná u televize s prázdným lachoutem na pupku a chrápe na celý kolo.

Ode mě už se nic víc neočekává, jak automat přežívám stereotypně dny, každý večer čekajíc, až přijde domů. Na co vlastně pořád čekám? Sedím tu jak zkyslá buchtu, postupně kysnu víc a víc. Všiml by si vůbec, že tu jsem, kdybych mu nepostavila na stůl večeři? Jenže já mu ji tam postavím vždycky, musí mít přeci hlad, celý den pracuje. Káčo hloupá naivní! Peleší se ti, to dělá!

„Crrrrrrrrrr!“ poplašeně se ozval zvonek.

Trhla sebou, vyrušena z trudných myšlenek.

Fuj, to sem se lekla. Kdo to může být? Kdo mě to otravuje? Ježíš, no jo! Vždyť se měla stavit Jaruna, úplně jsem na to zapoměla. Ach jo, teď na ni vůbec nemám náladu. Teď teda ne. Mám ji na Jarunu vůbec někdy?

„Crrrrrrrrrr!“ nepříjemný, naléhavý zvuk zvonku se ozval znovu.

„No jo, už du. Snad nehoří.“ Kolébala se ke dveřím. Otevřela rozmrzele dveře, za nimiž stála nedočkavá Jarka.

„No tak Evi! To ti to trvalo!“ hrnula se dovnitř jako velká voda, nečekajíc až ji někdo pozve dál.

„No jo, jsem se začetla,“ prohodila Eva, ač vlastně ani nemusela, stejně o odpověď nikdo nestál, on se tedy ani nikdo na nic vlastně neptal.

„Přinesla jsem výborné kapučíno! Novinka, teď to frčí v reklamě. Hned ho udělám. Výborný, budeš koukat!“ švitořila jak slepice, běžajíc kolem linky.

Css, jsem si nikdy nevšimla, jak už u nás Jaruna zdomácněla. No co, ať to kafe udělá, docela se hodí. Jen by přítom mohla zavřít pusku. Ticho, to je to, co teď chci.

„Hele Evi, tobě něco je. Seš náká skleslá. Taková povadlá, vláčná jako mokrej hadr na podlahu!“ rozesmála se svému rádoby vtípu.

No, tak to jsem chtěla slyšet. Káčo blbá, kdybys chtěla zase jít, dveře jsou otevřené.

„Se nezlob Evi, to byl vtíp. Na tady máš kapučíno a pověz, co tě trápí. Hořím nedočkavostí.“ Přisedla si nechtuně blízko, až se Eva nepatrně odtáhla.

No, tobě to budu zrovna tak vykládat. To to můžu rovnou vykřičet z okna, že mě Otík podvádí.

„Se nenech prosit. Ve mně je to jako v hrobě. Uleví se ti,“ žadonila Jarka.

„Mám takový pocit, víš, je to jen pocit, vůbec to tak nemusí být... Třeba se mýlím, třeba je to úplně jinak... Prostě Otík poslední dobou zůstává často dýl v práci. Někdy i do noci.“

Proboha! Kdo to řekl? To jsem nemohla říci já. Hlupačko, tos neměla. Ovládej se!

„No jo, to von tě Otík podvádí,“ shrnula situaci Jarka a Evu píchlo u srdce.

„To tajhle ta stará tlustá Kudláčková je na tom taky tak. Jenže tý už to manžel řek. Přišel domů, že prej už rok a půl chodí s jinou a že se k ní po rozvodu nastěhuje. Chudák ženská je z toho celá na nervy. Hotová věc. Teďkonc chodí k psychiatrovi, no,“ rozumovala Jarka.

Uf, stará, tlustá Kudláčková. A co jsem teda já? Vždyť je jen o rok starší. Není nad to mít dobré přítelkyně. Jaruno seš kráva a vždycky jsi byla. Jen nechápu, jak jsem si nemohla všimnout dřív tvýho slepičího mozku. Otík tě nikdy neměl rád. A měl pravdu, seš slepice ukdákaná.

„Hele brzdi Jaruno, jo. Když vždycky přijde domů, tak je špinavej, upocenej a nohy mu smrděj stejně silně už skoro 30 let, co jsme spolu. Přeci kdyby byl s nákou poběhlíci, tak by se alespoň umyl, ne?“ snažila se reálně uvažovat Eva.

„No eště ho vomlouvej, chlípnička. Svoji letitou, životem danou ženskou podvádí, a ty se ho jak hloupá husa zastávej!“ zvýšila v zápalu hájení spravedlnosti hlas.

„No jo, ale když to nevíš jistě. A neříkej mu chlípnička! Je to můj Otík! Můj, rozumíš!“

Bože, jak je mi ta Jaruna protivná. Je mi odpornější čím dál víc. Otu nikdo nebude shazovat.

„Víš co, tak já ti něco řeknu! Bejt tebou, tak tu nesedim jak vejř, zvednu kotvu a už jsem za ním v jeho práci.“ Jo tak takhle je to správně, spokojená sama se sebou vyčkávala Eviny reakce.

No jo, ale v tomhle má pravdu. Celý večery tu hniju v nejistotě, užívám se, a nikam to nevede.

„Já nevím, Jarko. Radši snad ne,“ vykrucuje se Eva.

„Jakýpak ne, čeho se bojíš? Že ji tam fakt najdeš? No dyk tam proto deš! To chceš, aby se ti všichni smáli, že se necháš podvádět? To se chceš nechat takhle ponižovat?“ dorážela na ni jako hejno vos.

Ponižovat? No, vidíš, to mě nenapadlo. Ale posmívat by se mi mohli. Když já nevím, já fakt nevím. Takhle je to lepší, mám pořád naději, že se mýlím, ale když tam přijdu, tak už to bude jistý.

„Na, tady máš bundu a pojď!“ vytrhla ji ze zamyšlení. Bunda jí přistála přímo na hlavě. Neochotně ji stáhla, oblékla si ji a i přes silný pocit nenávisti k Jarce ji následovala.

Byla už tma, našťastí, alespoň ji nikdo neuvidí v tak kompromitující situaci.

„Vidíš, svítí tam. Rychle vejdi, ať nestihne nikam utéct. Já budu hlídkovat.“ Nepříjemně ji postrkovala ke dveřím Otíkovy soukromé truhlárny.

Otevřela dveře a celá rozzechvělá vešla dovnitř. Otík seděl vprostřed místnosti a cosi kutil. V rozrušení si ani nepovšimla co.

„A.. a.. ahoj Evičko. Co ty tu děláš?“ zvedl hlavu nemálo překvapen. Zmatečně začal cosi uklízet ze stolu.

„Ahoj!“ vyhrkla Eva a najednou to tu bylo. Okamžitě se rozeběhla ke skříním, všechny zotvírala, běžela do vedlejší místnosti, škobrtla o hromádku dřeva a upadla na zem. Zadržela si do lýtku třísku, ale nedbajíc na to ihned vstala a spěchala prohledat zbytek dílny.

Otík stál jako opařený, nemaje slov, nechápaje.

„Kde je, kde ji máš? Ty bídáku! Kams ji schoval?“ bezmocně na něj křičela, když nic nenašla. Dlouho napnuté nervy pochybnostmi jí povolily. Slzy jí smáčely tvář a pěstmi bila do Otíka.

Ten sice nic nechápal, ale snažil se si zachovat zdravý rozum a především uklidnit Evu. Chytl jí obě ruce a pevně přitiskl k sobě tak, že se nemohla hýbat. Mluvil k ní tiše, chlácholivě, až se uklidnila do té míry, že jí už jen rameny trhal pláč.

„Prosím tě Evi, co tě to napadlo?“ zeptal se po chvíli.

„Poslední dobou si začal chodit pozdě domů. Co jsem si měla myslet? Nic jsi mi neřikal, vždycky jsi mě jen odbyl tím, že máš moc práce! Spousta chlapů v tvém věku kouká po mladších!“ obviňovala ho mezi vzlyky. To zabořelo, moje drahá Evička už mi nevěří. Kam až jsme to došli? Smuten přemýšlel a pomalu vytáhl z pod stolu krásnou skoro dokončenou polstrovanou truhličku.

„Promiň Evi, chtěl jsem ti ji za týden dát k našemu 30. výročí svatby. O takové si vždycky snila.“ Podal jí truhličku a slova se ztratila kdesi v krku...

VĚDECKÁ PRÁCE MÉ ŽENY

Václav FRANC

(úryvek z novely)

Úvodem ...

Paní Lenka Fulínová, významná česká vědkyně, se narodila 20. března 1966 v malebném městečku na úpatí hor, kde ...

Tak nějak, vážený čtenáři, možná za nějakých sto nebo sto padesát let začne psát životopis mé ženy nějaká mladá studentka či vědecká začínající pracovnice v rámci své disertační práce. Dejme tomu jistá Anežka Nováčková bude obíhat archívy, pátrat po časopisech vědeckých společností a tu a tam si uleví: „To je ale baba, ta Fulínová, copak toho musela tolik napsat!“ A z mé ženy se stane docela obyčejná baba, ačkoliv moje žena není vůbec baba, ale mladá vědecká pracovnice, která stejně jako jistá Anežka Nováčková za sto nebo sto padesát let již nyní obíhá archívy, pátrá po časopisech vědeckých společností a tu a tam si uleví: „To je ale dědek, ten Vlčiha, copak toho musel tolik napsat!“ A ze slavného docenta a vědce evropského formátu, mimochodem téměř zapomenutého rodáka z našeho kraje, se stane dědek, ačkoliv slovnitý pan docent již hezkou řádku let nežije. Zkrátka a dobře, pan docent Vilibald Vlčiha měl prostě smůlu, protože neměl nějakého takového přítele či přítelkyni, eventuelně manželku, neboť byl starý mládenec, který by už v době, kdy si užíval radostí života, i když v případě docenta Vlčihy bych o radostech života raději pomlčel, sedl a napsal o tom, jaký vědec Vilibald skutečně byl.

A protože moje žena má to štěstí, že má mne, dovolte, abych představil svoji maličkost, Josef Fulín, jméno mé, má velkou naději, že si jednou vezme za nějakých sto nebo sto padesát let nějaká studentka Anežka Nováčková moji knížku a řekne si: „Ta Fulínová, to musela být docela prima ženská!“ a bez problémů, a hlavně, to podtrhuji, hlavně pravdivě, popíše pro generace dalších dychtivých badatelů moji ženu tak, jak skutečně žila.

Nebo že by ... nechme se překvapit za sto nebo sto padesát let!

XII.

Ještě než předstoupíme s Lenkou Fulínovou, tehdy naposledy Pařízkovou, před oddávajícího, musím udělat ještě jednu velmi důležitou odbočku a tou je uvést mé občanské povolání. Možná, že jsi, vážený čtenáři, tápal, neboť ti tato důležitá informace chyběla. Tak především již od dětství jsem projevoval velký vztah k historii všeho druhu, ale pokud si vzpomínám a pomínu všechny ty fotbalisty a podobné neuváženosti let dospívání, vím přesně, že jsem nikdy nechtěl být jako můj otec, lesník. Nechtěl jsem nikdy běhat po lese a honit škodnou nebo nějaké zcela jiné věci, což otce vždycky mrzelo. Pokud si vzpomínám, chtěl jsem se původně stát opravářem televizorů a tady upozorňuji, že mě rozhodně nelákaly tuzery, ale spíše láska k bližnímu, neboť jsem velmi dobře věděl, jaká je to tragédie, když v televizi právě běží nějaký zajímavý historicko-naučný film a televize zablíká, prskne a navždycky zhasne.

V pozdějším věku jsem se chtěl stát sportovním redaktorem zaměřujícím se především na historii sportu, ale osud tomu chtěl jinak a já nakonec díky spolužákovi, který se chtěl stát zubním lékařem, odeslal přihlášku také na příslušnou fakultu. A osud tomu chtěl, že mého kamaráda, jehož jméno by vám zřejmě dneska již nic neřeklo, neboť není žádným významným historickým pracovníkem, ale úředníkem v bance, jejíž jméno nemohu uvést, neboť by se jednalo o nepovolenou reklamu. Zkrátka a dobře stal jsem se zubním lékařem, zatímco chudák spolužák Jaromír Bořeťovský je pouze náměstkem generálního ředitele jednoho zahraničního bankovního domu, a o mém přijetí zřejmě rozhodla odpověď na otázku předsedající zkušební a přijímací komisi:

„Čím byste chtěl být, kdybychom vás nepřijali?“

Odpověděl jsem stroze a klidně: „Zubním lékařem – historikem!“

A bylo to, no a nakonec přišla obálka s úředním rozhodnutím o mém přijetí. Nyní nebudu popisovat moje studijní úspěchy a neúspěchy, neboť to není cílem této práce. V krátkosti pouze uvedu, že jak podotkl jeden docent, během pěti hodin jsme pochopili, alespoň někteří, základy tohoto oboru, pět let jsme se je potom učili a nakonec je budeme padesát let dělat, abychom nakonec zjistili, že jsme nepochopili vůbec nic. Cílem této práce je popsat život mé ženy, Lenky Fulínové, tehdy ještě stojící před oddávajícím jako Lenka Pařízková.

Proč vlastně popisuji moji profesi? Víte, jak se pozná zubní lékař od ostatní populace? Nevíte? Tak já vám prozradím tři základní pravidla.

Pravidlo číslo jedna: Zubní lékař si neustále myje ruce. Na doklad tohoto pravidla mohu uvést příklad ze školení naší stomatologické komory, kdy jeden movitější kolega, který nemá žádný vztah k historii, trávil večer namísto prohlídkou historických pamětihodností města u jedné lehké ženy. Sám nám tuto historku druhý den vyprávěl. Po milostných projevech opakovaně odbíhal umýt si ruce a ona kněžka lásky mu povídá:

„Hele, nejseš ty náhodou zubák?“

„A jak jsi to poznala?“ začervenal se kolega.

„Protože si furt meješ ruce!“

Pravidlo číslo dvě: Zubní lékař, ale toto pravidlo platí především pro zubní lékařky, po skončení pracovní směny zapomene říci při odchodu ze samoobsluhy nebo nákupního střediska „na shledanou“, ale uvědomuje si, že by měl něco říci, a tak se rozloučí slovy: „Vypláchněte si!“

A pravidlo číslo tři, to je můj nejhlavnější problém: Zubní lékař nikdy nerozezná, která strana je pravá a která levá. Má to jeden prostý důvod. Strany se posuzují z pohledu pacienta, a tak každý zubní lékař má pravou ruku levou a levou ruku pravou. Jsou ovšem lékaři, kteří mají obě ruce pravé, ale i takoví, kteří mají obě ruce levé. A právě z takových se stávají zubní lékaři – historici.

XXIII.

Moje žena Lenka Fulínová nerada tančí, vlastně by se dalo říci, že tančí pouze v únoru, když je plesová sezóna, a to v přestupném roce, což je jednou za čtyři roky, není-li tento uznán státním svátkem. Ani já nevidím v tanci žádný smysl napomáhající práci se studiem materiálů historického charakteru. Jak jste jistě postřehli, právě tento společný rys je jedním z dalších pilířů mého vztahu k mé ženě Lence Fulínové. Jenže, jak praví jedno staré přísloví: Nejenom prací v badatelně okresního archivu živ je člověk.

Stalo se tedy jednou v únoru, když jsem na středisku v sobotu odpoledne vykonával službu zubní lékařské první pomoci, že asi pět minut po ukončení služby zubní lékařské první pomoci vnikl do čekárny jistý pacient, tehdy jsem jej neznal jménem, ale později se z něj vyklubal jistý pan Zdeněk Zderadička. Dožadoval se ošetření, neboť měl tvář značně deformovanou otokem. I když bych raději doma studoval materiály o životě a díle Vilibalda Vlčihy, nakonec jsem kapituloval. Provedl jsem nezbytně nutný výkon v ústech pana Zdeňka Zderadičky, tj. vytažení čili extrakci vinného zubu.

Pan Zdeněk Zderadička mluvil cosi o zlatých ručičkách, kterým nemůže zůstat nic dlužen. Bránil jsem se tvrzením: „Vážený pane, zdravotní pojišťovny nám velmi dobře a včas platí, proto mě neurážíte úplatkem!“

Jenže pan Zdeněk Zderadička tvrdil, že se vlastně nejedná o úplatek, a vnutil mně dva lístky na ples místního mysliveckého sdružení Ani ránu nazmar.

Původně jsem myslel, že si sobotní večer a bádání nebudu kazit nějakým bezvýznamným plesem, ale když moje žena Lenka Fulínová nechápala příznivě moje zdržení na zubní lékařské službě první pomoci, snažil jsem se věc uvést na pravou míru a jako omluvu jsem jí předložil dva lístky na myslivecký ples jako úplatek za poskytnuté služby.

Mám teď pouze pochybnosti, jak tento obnos vykážu finančnímu úřadu, zda se jedná o příjem fyzické osoby, nebo naturální požitek či dávku.

Předložil jsem oba lístky své ženě Lence Fulínové, očekávaje, že se nebude chtít plesu zúčastnit, ale mylil jsem se. Opět jsem se přesvědčil, jak málo svoji ženu znám i po několikaletém soužití.

Příští sobotu jsme vyrazili do kulturního domu, kde se odehrával myslivecký ples místního sdružení Ani ránu nazmar. Pan Zdeněk Zderadička mě uvedl vítězoslavně do sálu a znalecky na mě mrknul, když nejprve spočinulo jeho oko na mé ženě Lence Fulínové: „Máte vkus!“

Ples probíhal v podstatě klidně, do notýsku jsem si zapisoval postřehy, které by se mně mohly hodit při vědecké práci O životě a díle Vilibalda Vlčihy, což nevívala moje žena Lenka Fulínová právě s nadšením. Tu a tam mě vyrušil pan Zdeněk Zderadička, například když se přiřítíl k našemu stolu s lahví vína a slovy: „Fakt jste machr, druhý den jsem už nic necejtíl!“ osahávaje si přitom tvář.

Po několika pokusech o tanec a koupi losů do bohaté tomboly, do které věnovalo místní sdružení myslivců Ani ránu nazmar jeden kus prasete divokého, deset kusů bažanta lesního a deset kusů zajíce polního, jsem se modlil, abychom nic nevyhráli. Je to stejné, jako když například odepíší do nějaké historické soutěže v televizi, kde je první cenou cesta na Silvestra do zábavného kasina kdesi v Jižní Americe, třeba v Buenos Aires, kde pracuje snad strýc žáka primy místního gymnázia Vojty Karáska a posílá odtud zajímavé pohledy, pan Lojza (bohužel jeho příjmení se mně nepodařilo zjistit ani dotazem u paní Marie Karáskové, matky Vojty Karáska a manželky pana Františka Karáska, kterého můj dotaz ohledně strýce Lojzy velmi rozčílil, takže mě pronásledoval až k brance rodinného domku).

Ale vraťme se k losování tomboly a výhry na Silvestra. Celou dobu, když se losuje, se potom klepu, abych náhodou nebyl vylosován a nemusel trávit Silvestr a následně Nový rok kdesi mimo domov. Navíc mívám na Nový rok zubní lékařskou službu první pomoci a nevím, jestli by mně jel z Jižní Ameriky tak brzy ráno nějaký autobusový nebo vlakový spoj.

Na mysliveckém plese jsem se sice nemusel obávat, že bych nestihnul včas příštího dne lékařskou zubní službu první pomoci, neboť v neděli sloužil někdo z mých kolegů, ale přesto vidina, jak nesu na plecích jako bájný Bivoj stokilové prase divoké, mně naháněla hrůzu.

Naštěstí první cenu vyhrál nějaký silák, zřejmě předseda mysliveckého sdružení Ani ránu nazmar, což několik reptalů u okolních stolů okamžitě inspirovalo o diskusích na téma protekce a korupce.

Když se tombola pro nás úspěšně skončila, nevyhráli jsme nic a cesta do Jižní Ameriky se definitivně rozplynula, přitočil se ke mně pan Zdeněk Zderadička a řekl: „Pane doktore, mám pro vás překvapení!“ čímž nahlodal moji psychiku. Nic mě nenapadalo, chtěl jsem původně zahájit empirické šetření veřejného mínění, o jaké překvapení by se mohlo jednat, ale dříve, než jsem si vytýčil všechny atributy na osách „x“ a „ypsilon“, dostal se pan Zdeněk Zderadička na pódium. V ruce držel mikrofon a vyžádal si klid: „Druhou část plesu zahájíme netradičně. Naše myslivecké sdružení se rozhodlo věnovat půlnoční sólo panu doktoru Fulínovi a jeho ženě!“

Oči všech zúčastněných se přísály na mé sako, teď jsem si uvědomil, že mám asi špatně uvázanou kravatu, neboť jsem se doposud nenaučil slavnostní vázanku vázat, což nemůže pochopit můj otec Josef Fulín, když zrovna neběhá po lese a nehoní škodnou nebo nějaké zcela jiné věci. Ještě štěstí, že nebyl na plese mysliveckého sdružení Ani ránu nazmar, neboť on je členem sdružení Halali – ať nás nikdo nestřelí, což je spíše sdružení myslivců teoretiků, kteří si v hospodě u piva vyprávějí, co by střelili, kdyby šli do revíru.

Moje žena Lenka Fulínová stačila špitnou: „To jsem zvědavá, co budeme tancovat, až začnou hrát waltz.“

Já umím z tanečních obstojně polku a valčík, což jsem si stále více uvědomoval, když se kolem nás vytvořil kroužek myslivců, jejich krásnějších poloviček a přátel lovu se zbraněmi i beze zbraní.

Věděl jsem, že na tento úplatek nikdy ve svém životě nezapomenu. Hudba začala hrát píseň Cikánko ty krásná... začal jsem polkovými kroky.

Moje žena Lenka Fulínová mě upozornila: „Tango!“

„Tango!“ pomyslíl jsem si. Těch několik minut trvalo celou věčnost a až do konce plesu si nás hosté dobírali.

Jo jo, vděk světem vládne! Utěšoval jsem se, že všichni uvidí a budou závidět, až vyjde v nějakém renomovaném nakladatelství kniha O životě a díle Vilibalda Vlčihy. Bylo několik hodin po půlnoci a já litoval, že okresní archiv má zavřeno.

XXIV.

Ke kladům mé ženy Lenky Fulínové nutno přičíst znalost cizích jazyků, především anglického jazyka, což není můj případ, neboť jsem se na střední škole ani nikdy předtím nebo později v tomto jazyce nevzdělával.

Když nás totiž dělili na počátku gymnaziálních studií, chtěl jsem studovat především jazyk starých učenců, latinu, ale bohužel, páni profesori nám tvrdili, že je to mrtvý jazyk, který dnes ovládá jen několik výjimek zapomenutých z dob první republiky. Oponoval jsem sice, že medicína doposud používá latinskou terminologii, ale náš třídní profesor mě odbyl slovy: „Prosím vás, zkuste dát dneska nějakému doktorovi vyskloňovat latinsky slovo fraktura, to si spíš zlomí jazyk!“

Když jsem neuspěl s latinou a řečtinou, bylo mně dáno na vybrání mezi jazykem anglickým nebo jazykem francouzským. Vzhledem k tomu, že na jazyk anglický se hlásila většina spolužáků, dále pak především proto, že moje příjmení začíná na písmeno F, byl jsem přidělen na jazyk francouzský, což mně nepřinášelo žádné potěšení.

Dosahoval jsem pouze průměrných výsledků a náš pan profesor mně na konci docházky dal známku chvalitebnou, ale musel jsme se zavázat, že nikde nebudu vypravovat, že mě učil, a že nikdy nepojedu do Francie. Právě tento slib mně nedovoluje uvést zde jeho celé jméno, i když cítím, že by si to plně zasloužil. Jeho pracovní postupy dovedly mého spolužáka Jonáše k tomu, že po téměř čtyřech letech výuky francouzského jazyka četl jméno slavného francouzského spisovatele tak, jak se píše, tedy ne „Igo“, nýbrž „Hugo“.

Moje žena si mě někdy dobírá a tvrdí, že si myslím, že francouzské „travajé“ znamená větu, že zde je tráva, což není pravda. Velmi dobře si pamatuji, že slovo „travajé“ ve francouzštině znamená „trolejbus!“

Moje žena Lenka Fulínová měla to štěstí, že se za svobodna jmenovala Pařízková, proto ji nezařadili ve škole na jazyk francouzský, ale anglický.

Má tento jazyk nesmírně ráda; když se připravovala na zkoušku z anglického jazyka v rámci své disertační práce, záviděl jsem jí, s jakým nadšením mlátila učebnicí o stůl, aby se jí látka vryla do paměti. Fakt je, že plody své práce si mohla ověřit již na naší nejbližší dovolené, tentokrát to byl opět Jadran, ale ne sladká Itálie, ale Chorvatsko. Již při vstupu do recepce se moje žena Lenka Fulínová snažila opálené dívce ve fialovém tričku vysvětlit, že jsme z České republiky, a dožadovala se klíče od pokoje s výhledem na moře. Dívka chvíli tápala, její rozhovor s mojí ženou připomínal rozhovor Tatara s Tatarem, ovšem maďarsky.

Snažil jsem se své ženě Lence Fulínové pomoci, a tak jsem jí polohlasem radil: „Řekni jí, že chceme klíče od pokoje s výhledem na moře.“

Dívka se najednou usmála a řekla větu, která mně připadala tuze povědomá, jako by mluvila slovensky, ale nebyla to slovenština, ale chorvatština. A tak jsme přišli na zajímavou skutečnost, že v Chorvatsku neplatí, že kolik umíš řeči, tolikrát jsi člověkem. Moje žena

Lenka Fulínová umí anglicky, já ne, ale v Chorvatsku jsem se docela dobře domluvil bez její pomoci.

Pouze upozorňuji na slovíčko „krumpír“, vůbec jsme netušili, co znamená, ale jsou to obyčejné brambory. Když si na pláži budete mezi sebou říkat „to je ale žár“, tak se nedivte, že na vás budou domorodci divně zírat, neboť „žár“ je po jejich „žhavé uhlí“! Jenom se mně nepodařilo zjistit, jak se chorvatsky řekne badatelna nebo okresní archiv.

Když půjdeme třeba na výstavu a u vchodu vám řeknou „džaba“, nemyslete si, že jsou to drobné od chorvatské měnové jednotky kuna. Původně jsem si myslel, že jedna kuna rovná se sto žab. Proč by platidlem nemohla být žába, když je kuna. Ale „Džaba“ totiž znamená zdarma! Ale nevím, jestli právě tuhle zkušenost v Chorvatsku využijete.

XXV.

S blížícím se závěrem vědecké práce a stále více polevující aktivitou mé ženy Lenky Fulínové jsem si uvědomoval, jak mohu být hrdý na domácí vědeckou pracovníci, což může ocenit málokterý muž, který má doma pouze obyčejnou ženu, bez vědeckých ambicí, dokonce ženu, která nikdy v životě nebyla v badatelně archívu. Tak to já bych nemohl, neboť bych si s takovou ženou neměl doma co říci za zimních nekonečných večerů, omezené téma rozhovorů o jídle a televizním programu by mě neuspokojovalo. Jsem rád, že mohu s mojí ženou Lenkou Fulínovou rozebírat vědecké aspekty práce, konzultovat náhledy odborné literatury, odhalovat všechna pro a proti příslušných vědeckých hypotéz. O to všechno je ochuzen každý muž, jehož žena má nějaké zcela jiné povolání.

O čem si může například pohovořit se svojí ženou Věrou Mašátovou její muž Bedřich Mašát, pokud ovšem právě nesedí v restauraci a neukájí svoje vědecké pudy hlty desetistupňového nebo dvanáctistupňového piva. Není právě ona jeho snaha odejít do restaurace pouze důsledkem toho, že si se svou ženou Věrou Mašátovou, věčně trůnící v okně jejich domu, nemůže promluvit o nějakém zvláště zajímavém vědeckém problému, prolistovat historický časopis nebo bádát nad rodokmenem z dědečkovy strany až do 17. století? A já, jako vědec, musím zcela otevřeně říci, že je to možné, dokonce pravděpodobné!

Je dobře, když občas dojde ve vědeckém manželství ke konstruktivní hádce, posunující hranice poznání, jako v případě mého manželství. V odborné literatuře, konkrétně ve sborníku věnovanému našemu kraji pod názvem O otázkách vědeckých, vydal v roce 1902 nakladatel Jelínek a bratr, sestavil řídicí učitel malotřídní školy v Ouběnicích Jan Maleček, jsem na straně 18 našel hypotézu věnovanou dílu Vilibalda Vlčihy.

Cituji: „Jestliže chápeme abstraktno v chápání absolutním, s přihlédnutím k zřeteli povšechně konkrétním, tj. v nazírání na věc jako hmotný subjekt s duševním trojrozměrným posláním, lze prostou úvahou ozřejmit chování abstraktna jako pojmu konkrétně-historického, s definovatelným, přesně určeným množstvím vlastností, matematicky vyjádřitelným, biologicky popsatelným a fyzikálně měřitelným, s abstraktnem jako lidskou poznatelnou hodnotou našeho smyslového vnímání, jako masu poznatků, která lidská bytost je schopna vstřebat a představit si, zaznamenat díky kapacitě mozkové.“

Tuto citovanou hypotézu vyslovil ve svém díle Abstraktno sám Vilibald Vlčihy, aby ozřejmil svoje nabyté poznatky širokým masám následníků. Uvedenou ukázkou jsem vybral záměrně, neboť nám nejlépe charakterizuje Vilibalda Vlčihu v šíři jeho záběru, v šíři, která se neuzavírá žádným novým moderním trendům, nýbrž jim nastavuje svoje smysly. Když jsem citát předložil mojí ženě Lence Fulínové, zprvu nechápala jeho smysl, a tak jsme dlouho do noci zkoumali onu geniální myšlenku velkého myslitele.

Musím ovšem upřesnit, že právě ze strany mé ženy Lenky Fulínové docházelo k oslabování zájmu a s postupem času se o Vilibaldu Vlčihovi vyjadřovala nepříliš lichotivými slovy, která nelze z pochopitelných důvodů (jedná se o seriózní práci, a ne nějaký bulvární škvárový plátek) odcitovat.

Mohu snad jen uvést, že dokonce padla slova v tom smyslu, že takovou větu mohl říct buď člověk naprosto geniální, nebo člověk, který, mírně řečeno, by potřeboval větší péči v nějakém luxusním zařízení zaměřujícím se na duševní zdraví osob psychicky narušených. Musím uznat, že mnohdy dochází k tomu, že se ona hranice stává tenkým ledem, na kterém ne jeden génius sklouzne do oné horší varianty. Mohu všechny ujistit, že v případě Vilibalda Vlčihy se rozhodně nelze mýlit o tom, do které skupiny patří.

V závěru naší vědecké konstruktivní diskuse vyslovila moje žena smělou hypotézu, a to, opět si dovolím citovat: „Jestli se budeš ještě nějaký čas vrtat v tom Vilibaldoj, tak skončíš jako on!“ a odešla do koupelny provádět pravidelnou očistu, které se věnuje každodenně před ulehnutím na lože a posilujícím spánkem. Očistě v koupelně věnuje velkou pozornost, takže jsem mohl v době, kdy ona trávila čas ve vaně, napsat toto pojednání o její vědecké práci. Myslím si, že větší lichotku na mou adresu nemohla vyslovit. Srovnání mé maličkosti s vědcem světového formátu Vilibaldem Vlčíhou je pro mne nejvyšším státním vyznamenáním! Vidíte, vy muži, kteří doma nemáte ženu s vědeckými ambicemi, o co všechno jste ochuzeni?!

XXVI.

Jak mně radil můj kamarád z práce, měl bych nyní v této práci popsat i náš manželský život v ložnici, což prý bude čtenáře nejvíce zajímat. Myslím si, že to nebude tak zcela pravda, neboť každý čtenář jistě tuší, že na mém nočním stolku vedle lampičky a budíku leží pěkná hromádka vědecký časopisů Pokroky v dějinách, ve kterých si před ulehnutím rád a dlouho listuji, zároveň mám připravený blok a obyčejnou tužku, abych si mohl okamžitě zaznamenat nejnovější poznatky a myšlenky, které navštíví mou mozkovou kůru.

Bohužel u mé ženy Lenky Fulínové leží na stolku pouze jakési cetky na líčení a braková literatura z dob našich prababiček a babiček. Pokud zde naleznete hodnotou historickou literaturu, tak je to kniha ze života šlechticů a šlechtičen, ale kde jsou české postavy a představitelé národního obrození, buřiči a vědci typu Vilibalda Vlčihy?

Když již dlouho pracuji i v posteli, otevírá moje žena Lenka Fulínová okno, které v zájmu otužování mého těla nechává otevřené i v noci. V létě je otevřené okno docela příjemná záležitost, zvláště když si uvědomíme, že bydlíme v druhém patře a zloděj by musel být dobrý artista, aby otevřeným oknem vnikl do našeho bytu. Horší je to v zimě, když teploměr nevystoupí výš, ani když jej o to prosím na kolenou, než na nějakých minus 15 °C. Potom se mně dělá u úst pára a ráno mívám na vlasech jinovatku. Někteří pacienti, když jim sdělují, v jaké zimě musím spát, mě dokonce litují, ale já jsem rád, že otužuji svoje tělo, a kdyby mě jednou vědecké bádání dovedlo třeba až na severní pól, byl bych zocelen a připraven podstoupit i tuto zkoušku. Je možné, že i v případě práce o Vilibaldu Vlčihovi budu muset navštívit severní kraje, neboť jsem se v jednom článku od Hermíny Samkové v Pokrocích v dějinách, číslo 11, strana 12, dočetl, že Vilibald Vlčiha navštívil dokonce Špicberky.*

Tolik tedy o našem manželském životě v ložnici. Doufám, že můj kolega i čtenář bude plně uspokojen tímto výkladem, neboť popis našeho manželského života v ložnici není hlavním tématem této vědecké práce.

*(Errata: Na poslední stránce časopisu Pokroky v dějinách, číslo 11, strana 64, je oprava. Vilibald Vlčina nenavštívil Špicberky, ale pobýval delší dobu v Brně, a to konkrétně na Špilberku, údajně za činnost proti monarchii). Je vidět, jaký to byl národní buditel a obrozenec. **

** (Errata: Na poslední straně časopisu Pokroky v dějinách, číslo 14, strana 64, je oprava. Vilibald Vlčiha pobýval na Špilberku údajně za neplacení výživného.) Bez komentáře.

UŽ BUDU ...

Eva ADAMÍČKOVÁ

„Už budu...“ hekla jsem, a nebyla to pravda. Proč vlastně lžu? Abych to měla za sebou? Abych měla od něj pokoj? Chlapi to maj jednodušší. Ve všem. Když se udělaj, je to vidět, nemůžou to zahrát, ale ženský? Třeba když potřebujou na malou, stačí jenom rozepnout poklopec a ... to ženská ne, ta aby se odstrojovala, přidřepla. Pěkně blbě to ten nahoře vymyslel, nebo vlastně pro chlapy chytře, nakonec, byl to taky chlap, nebo ne?

Odvalil se vedle mě. Konečně je po všem. Jak je to možný, přece se mi to líbilo. Dříve jo, líbilo, ale dneska? Dokonce jsem tomu jemu zázraku říkala příjmením, jenže zdrobnělinou: „Máš pěknýho hříbečka,“ zálibně jsem si prohlížela, „a jak ti pěkně povyrost!“ smála jsem se a Aleš byl na vrcholu blaha. Chlapi to maj rádi, když je někdo pochváli, a ženský snad ne, jenže kdy mě Aleš pochválil, kdy se chtěl milovat, aby mně udělal radost.

„Aleši, neměli bysme přece jenom něco podniknout...“ přitulila jsem se k němu.

„Už zase začínáš,“ odtáhnul se.

Proč já vůbec s tímhle hnusným protivným chlapem, se kterým už i ten sex za moc nestojí, chci mít dítě. Proto, že nemám po ruce nějakýho jinýho? Nebo proto, že je to můj manžel? Ano, můj manžel, Aleš Hříbek, před bohem i před zákonem, tak to slíbil, že se mnou bude snášet dobrý i zlý, tak ať snáší. Dovedu si vůbec představit, že bych se s ním rozešla, že bych si našla někoho jinýho, chlapa, který bude stát o dítě tak jako já? Asi nedovedu. Jsem blbá ženská, jak říká Terka z práce.

Hned začnu rvát, třeba jako nedávno, na informačku přišla mamina s děckem, kluk v krat'asech, ještě nechodil do školy. „No tak, Filípku, který obrázek si vybereš?“ zajímala se mamina, hrála jsem zase divadlo. „Vidíš, Filípku, tady je zajíček a tady medvídek se na tebe směje,“ pitvořila jsem se jak debil.

Kluk mě přehlížel, jako kdybych byla vzduch. Zato maminka mně vlepila lichotku: „Mladá paní, na vás je vidět, jak to pěkně umíte s dětma. Máte doma taky takový?“

Mám hovno, chtělo se mi rvát, protože jsem jalovice jalová, jak mi to řekl Hříbeček, že je to všechno jenom moje vina, že on nemusí nikam chodit, aby mu tam někdo prohlížel ten jeho hříbeček, že on je v pořádku, a jestli chci, tak zbouchne první holku, na kterou mu ukázu prstem, aby dokázal, že je chlap, že je v pořádku.

Řvala jsem celej večer, Terka mě v práci vzala do prádla: „Jseš normálně kráva, kdyby mi tohle řekl ten můj, tak bych mu ho, až by usnul, uřízla!“ Musela jsem se smát té představě, jak mému Hříbkovi nožem, kterým si mažu chleba, odřezávám jeho malinkýho hříbečka.

„Si myslíš, Eliš, že já to mám doma ňákej med, ten můj si kluka nevšimne, jak je tejdén dlouhej, a v sobotu a neděli, když mám službu, tak je Kuba po babičkách, ten by mu neohráł ani párek. Chlapi jsou na nic.“

„Tak se na něj vykašli, já jsem s Luckou sama a není to o nic horší než s mým exmanželem,“ hrdě zvedla prapor ženské války Simona. „A nechybí ti to?“ zeptala jsem se jako kráva.

„Myslíš sex? Chtěla bych tě vidět, ten jeho smrad a zpoceny ruce a pokaždý, když byl hotovej, se skulil na svou stranu postele a jednou se mě hned po tom zeptal, jestli jsem si všimla, jak je sousedka z třetího patra tlustá. Von snad ten prasák, když to se mnou dělal, myslel na ni, jak to dělá s ní. Představoval si, jak se rozvaluje na těch jejích špekách, snad ho to rajcuje nebo co. Tak jsem ho vypakovala, aby si šel za Jeřábkovou, machnou hnusnou, třeba se mu to bude víc líbit,“ smála se.

Kdo ví, na koho myslí Hříbek, když to se mnou dělá. To když bylo poprvé, to se jinak snažil. Poprvé... to bylo s Pavlem. Nedávno jsem ho potkala, vláčel prsatou matronu, řekla jsem mu jen „ahoj“ a pozorovala jsem, jak zrudnul. Je to vůbec normální, aby třicetiletý

chlap zrudnul, když uvidí svou první holku. Tenkrát jsme byli oba jelimani, Pavel viděl gumu možná tak na zavařování, ale chtěla jsem to mít za sebou a myslím, že von taky. Už jsem měla dost těch řečí holek na intru, že jsem poslední panna v ročníku. Hlavně Denisa se do mě pořád navážela, a přitom... jednou na dýze se pochlubil Liborek, že podlehla jeho svodům, pár tejdnu před maturou, hlavně, že dělala ramena. Dával to k lepšímu po půlnoci: „Dávej pozor, Liborku, já jsem ještě nikdy, ...aby to nebolelo!“ To byl teda gól.

Hříbek má jen svoje pitomý počítače, zavře se u monitoru a vyleze v noci, hrozně utahanej a překouřenej, ale když se s ním chci bavit o dítěti, nezám. Ještě tak kdybych ho vykourila, aby se nám pán tvorstva neunavoval. A přitom, vo co de, stačilo by, aby skáknul na středisko, zavřel se tam někde a udělal si to sám. Pár kapek životadárneho spermatu. To ženská ..., jak já nesnáším tu hnusnou vyšetřovnu, ty třmeny pro nohy, prezervativ na ultrazvukový sondě, prostě všechno. To by si někdy měl zkusit ten můj Hříbek, aby věděl, co všechno ženská musí vytrpět.

„Mladá paní, nožičky víc od sebe...“ vždycky si vzpomenu na tu starou rašpli, když jsem přišla poprvé na gyndu, tenkrát jsem ještě nebyla mladá paní. „Ale Eliško, nezdá se ti, že máš na takové věci dost času?“ pohoršeně se podívala přes brýle, jako kdybych dělala bůh ví co. Strašně moc jsem se chtěla zeptat: „A paní doktorko, vy jste ještě dneska stará panna?“ ale netroufla jsem si, dneska bych se klidně zeptala, poslala bych ji někam. Když jsem chtěla předepsat antikoncepci, tak se málem pokřižovala, ačkoliv to by ji soudruzi moc nepochválili, pomyslela si něco o mně, jako bych byla nějaká rozhod'nožka, a držela hodinu kázání jako naše ruštinářka, co to tajně táhla s ženatým chemikářem a tvářila se, že děti nosej čápi nebo se vyráběj ve zkumavkách. Ačkoliv, dneska už je to vlastně pravda.

Hříbek nechce žádný dítě ze zkumavky, ten chce svoje. Když se začneme hádat, tak argumentuje: „Co ty víš, co ti tam vůbec namíchaj! Nerad bych se dožil toho, abych přišel do porodnice a koukal tam na mě ňákej opálenej bubák!“

„Co blázníš?“ snažila jsem se. „Je to věda, každej pár má svý oddělený baňky a ...“

„Všude je takovej bordel!“ a je konec diskuze.

„Aleši? Prosím, prosím.“ Proč se tak ponižuju, měla jsem ho už dávno vyhodit. Copak je dneska problém sehnat chlapa, mohla bych být třeba svobodná matka, jako Simona, ale ta je rozvedená. Přijde to nastejno.

„Když tak pěkně prosíš, tak pojď' blíž, Eli,“ to je jeho jediná zábava, už se sápe po tričku, nevím, co ty chlapi na těch kozách, jak říkaj, fuj to je hnusný slovo, viděj. Hříbek je hornák, chlapi v hospodě se prej někdy svěřujou, jak se pochlubil, na hornáky a dolňáky. Hříbek je prostě hornák, to vím i bez něj.

Dalibor byl dolňák, určitě. Když jsem kolem něj prošla a zakroutila zadkem, tak byl v sedmém nebi. Nevím, jak mohl učit na dívčí škole, když viděl minisukni, tak byla dobrá známka na cestě. On vlastně ani neznámkoval podle vědomostí. Byla jsem ve třetáku, maturitní ples byl v plným proudu, když mě vyzval k tanci.

„To by bylo, abych nevyzval k tanci všechny svoje ovečky!“ smál se a musím přiznat, že se mi líbil. Žádnej mlad'as jako stejně starý ucha, ale chlap, dokonce ženatej chlap. Chtěla jsem to zkusit, s Pavlem to byla zkouška, nic moc, teď jsem doufala, že s Daliborem to bude ono. Líbil se mi, černé vlasy, brýle lenonky. Hrudník posetý samým chloupkem. Líbali jsme se v koupelně. Svlékal mě ve sprše, romanticky, jako v těch Esmeraldách a Manuelách, ale bylo to hezký. Otíral mě osuškou, velkou osuškou. Hlavně na zadečku. Hrálo to, příjemně hrálo. Musel poznat, že se mi to líbí. Pak mě odnesl do ložnice.

Jenže: „Eliško, já myslel, že jsi ještě nikdy s nikým ...,“ pronesl zklamaně, zmizel v koupelně, když bylo po všem. Vrátil se, už ustrojený, a řekl: „Dělej, ať to není nápadný, že jsem na tak dlouho zmizel z plesu!“

Vybíral si spolužačky, ale myslel si, že jsem panna, možná, že je to nějaká úchylka, byl to prostě svým způsobem úchyl. „Jo a ve škole si vykáme, a kdybys chtěla někde něco vypravovat, tak všechno zapřu a tebe možná vyhoděj ze školy, jasný!“

Nestál mi za další vyšetřování, stejně bych nakonec byla podezřelá já, ostatní holky, co to s nima dělal, by ani nepípaly. Možná, že byly vděčné, možná, že byly panny a Daliborek byl spokojený. Pochybuju, že by měl zájem sejít se s některou z nich ještě jednou.

„Počkej, Hříbečku, ať tu sukni neroztrhneš,“ vymanila jsem se z Alešova obětí. „Slíb mi, že když se to do konce roku nepovede, tak že se mnou na to středisko půjdeš, jo?“

„Eli, ty dokážeš zkazit každou radost,“ jeho zájem o mé tělo, ňadra a všechno, co k tomu patří, neochaboval.

„Slibuješ? Jinak z toho dneska nebude nic.“

„To je vydírání!“

Má sílu, pacholek, klidně by mě znásilnil. Na zápěstích cítím sevření. „No tak, Eli, nedělej drahoty, já tě přece mám rád!“

Tak já dělám drahoty. To je teda dobrý. Chvilí se snažím vyškubnou, ale vím, že bude vše marné.

„Jseš surovec!“

„Promiň,“ sevření překvapivě povoluje. „Já bych taky chtěl toho sviště, ale... mně to přijde takový blbý, přijít na středisko a ukazovat ho tam nějakýmu doktoroj nebo ještě lepší nějaký doktorce, copak tobě by to nevadilo?“

Chlapská logika. A mně to nemá vadit.

Planá debata skončí souloží.

Hekám. Jsem herečka. Možná bych se uplatnila v dabingu, dabovat pornofilmy. Ale dneska UŽ BUDU radši dřív...

MOTORKA

Milan CILER

Pamatuji se, že byl v jednom a tomtéž dni schopen ubít násadou od lopaty nádhernou pětiletou fenu, aby krátce na to vešel do zahrady a pod rozložitým ořešákem natrhal velkou kytici žlutých narcisů, které daroval mé mladší sestřenici Mirce. Ještě teď vidím, jak byla překvapená a smála se štěstím z té nečekané galantnosti, dokud se neocitla před starou práchnivějící psí boudou, kde sebou v prachu a úlomcích cihel zmítalo v jakési smrtelné křeči nebohé psí tělo. Z pootevřené tlamy visel promodralý jazyk a zem okolo byla poseta kapičkami krve, které vypadaly, jako by tu kdosi neznámý rozhodil hrst rubínů. Oči zvířete už byly zastřené milosrdnou mráкотou a jejich bělmo se slabě chvělo. Mirčiny dětské oči se náhle zalily slzami a z rukou jí vypadl ten nanicovatě protivný pugét. Část květin spadla do prachu země, ale některé uvízly v černých pramíncích srsti, kde se jejich ostrá žluť rozsvítila jako kočičí oči ve tmě. Bylo to tak absurdní a smutné. „Proč jsi to udělal, proč, proboha proč,“ vzlykal jsem i já při pohledu na tu pokleslou pohřební hostinu, kde jedinou

hudbou byl neodbytný a do uší se zarývající bzukot masařek, protože vůně psí krve už tajemně vzlínala do okolí a přitahovala jich celá hejna.

„Zadávila už tři slepice,“ brouknul na půl úst a v tom nenadálém neštěstí, které svým činem způsobil, rychle sáhnul do kapsy svých na několika místech záplatovaných montérek, odkud vylovil pomačkanou krabičku cigaret, z níž jednu hbitě vyndal a zapálil si. Vždycky, když byl nervózní, mlčel nebo kouřil nebo se choval sprostě. Snažil se tak potlačit vlastní pohnutí, pohřbít cit, který chápal jako slabost, aniž by si dokázal skutečně uvědomit, že my všichni jsme křehcí. Naše duše jsou ze skla a někdy stačí tak málo, aby praskly a roztříštily se na tisíc kousků. I ten největší lamželezo může ztratit naději a vzdát svůj život, prožije-li zradu. Každý, kdo miloval a byl opuštěn, musí chápat, o čem tu mluvím. Mirka stále brečela a marně se snažila svojí dětskou rukou utřít slzy. Spíše se jí dařilo rozmazat po obličejí špinu a prach. Ano, láska je špinavá a zoufalství směšné, pokud ho čirou náhodou neprožíváme my sami.

Ze dveří obložených smrkovými palubkami se vynořila drobná postava venkovsky oblečené ženy. Na hlavě měla šátek a okolo boků obtočenou starou zástěru s vybledlými kytičkovými vzory.

Stačil jí jediný pohled, aby si uvědomila, co se stalo. Nenadálé ticho, přerušované pouze šustěním drobných švestkových lístků, rozetnul její hrubý hlas: „Tos ji musel zabít před dětmi? Podívej, jak brečí! Blázne bláznivá!! Běž a vykopej pro ni hrob,“ poručila mému otci. Pak se otočila a pomalými kroky se vracela po kamenných dlaždicích směrem k vesnickému stavení vroubenému malou zahrádkou.

„Co tu ještě chcete! Zmizte!“ obořil se na nás a my v nenadálém úžasu ze změny jeho chování rázem pochopili, že bychom měli co nejrychleji odejít. Jenže smrt je dokonalý malíř a její obrazy jsou někdy morbidně krásné. Snad proto jsme beze slova i nadále zůstávali před tím výjevem zkázy, dokud se on nepohnul směrem ke staré stodole, odkud vyjel s malým rozvrzaným kolečkem, na něž opatrně – dalo by se říci s posvátnou něhou – položil chladnoucí tělo fenky. Přes ně dal rýč a kožené rukavice. Báli jsme se zeptat, kde bude místo posledního odpočinutí věrné Rity, a tak jsme oba raději zůstali na místě, kde se v prachu leskla ocel jednoho z článků řetězu.

Muselo uplynout ještě pár dalších let, abych pochopil, že se v jeho povaze vzácně a naprosto nepochopitelně snoubí krutost s hlubokou něhou. Dokázal se dojmout prostým příběhem trpícího člověka, který mu někdo vyprávěl, aby vzápětí poté výsměšně zostudil svého stárnoucího otce. Jejich hádky, kdy jeden druhého zasypával výčitkami a urážkami, jakmile došly rozumové argumenty, vypadaly směšně. Šlo skutečně o hlouposti týkající se například listonoše, o jehož křestní jméno se ti dva dokázali svéhlavě přít, dokud nevyšlehl plamen vzteku. Táta dědu měl rád, ale zároveň jím ve skrytu duše pohrdal. Zní to jako zdánlivý rozpor, ale je to jediná skutečná pravda o životě těch dvou, kteří se vzájemně nikdy nedokázali smířit, ač je o to babička mnohokrát prosila, stejně jako doufala v pomoc svaté Panny, k níž za šefících se nocí obracela v tiché modlitbě svoje uzoufané srdce. Nikdy jsem je neviděl obejmout se a políbit. Nikdy jsem je nespátřil mluvit ve vzájemné družnosti o věcech, o nichž přísluší mluvit pouze mužům. Ti dva vedle sebe žili a trpěli jakousi nemocí neodpuštění. A vždy, když se dva muži přou, nejvíc tím strádá žena.

Pamatuji se, jak babička v přítmi kamenného chléva, vystavěného z pískovce vytěženého v nedalekém lomu, odříkávala jakousi osobní litanii k andělům, v něž věřila. Prosila o pokoj pro celou rodinu, a zvláště pro svého mladšího syna, mého tátu, který už v té době začínal hodně pít. Snažil se tím pravděpodobně zaplašit bolest a tíhu života, která někdy může být nad síly jednoho člověka. I proto jsou na světě další lidé, abychom si vzájemně pomáhali nést svá břemena, ale také abychom dokázali sdílet jeden s druhým i radost a štěstí, jichž někdy bývá tak zoufale málo. Jenomže je zapotřebí dokázat otevřít svoje srdce druhým, dát jim důvěru a

nestydět se požádat o pomoc. Není lehké umět si ty správné lidi vybrat, protože velmi záleží na tom, koho si pustíme do svého soukromí.

Vždycky jsem se bál té podivné stařeny. V otrhaném, slunečním světlem vyšisovaném šátku obcházela rozlehlý dvůr protější usedlosti, kde žila společně se svým poloslepým a ji značně převyšujícím synem Oldřichem. Snažila se vytvořit iluzi jakéhosi domova i pro svoji rachitickou a mentálně zaostalou dceru Helenu, která v necelých třech letech onemocněla tehdy ještě nevléčitelnou dětskou obrnou, a navždy zůstala upoutaná na lůžko, které bývalo umístěno v přítmi malé světnice, kam přes den zašpiněným oknem dopadalo jen slabé světlo. Když jsem tam několikrát musel zajít na návštěvu, spatřil jsem, jak se dospělá žena s rozumem dítěte snaží vztyčit na svých polovykloubených rukou. Její kůže měla světle pergamenovou barvu a mimoděk vzbuzovala chuť vzít si násadku s perem a celou ji od hlavy až po paty popsat hieroglyfy.

„Mámá, čooooochooooo,“ volávala vysokým altem do tmy staré kuchyně, již v rohu vévodila kachlová kamna. Stará se většinou ihned na to zvedla a začala to podivné stvoření krmit. Mluvila k němu láskyplnými slovy a hladila je po dlouhých umaštěných vlasech říkajíc:

„Moje malá, maličká. Co tě vzbudilo, srdce moje? Zdál se ti zlej sen?“ Civěl jsem na ně. Omámen pohledem na dvě těla propletená v těsném objetí jako užovky. Když se její „dítě“ konečně uklidnilo, obrátila se stará žena svým směrem a poručila mi:

„Posad' se a vezmi si jablko.“

Poslušně jsem natáhl dlaň do slaměné ošátky pro zlatou renetu a hned se do ní zakousl. Byla dobrá, šťavnatá. Sladká chuť se mi rozlila jako rozvodněná řeka do celého těla. Nechala mne chvíli žvýkat a po krátké odmlce se zeptala, co jí babička vzkazuje? Když jsem vyřídil, že sadba brambor, o kterou žádala, je připravená, pouze netečně pokývala hlavou a odpověděla, že si ji hned na druhý den odveze. Vzduch v místnosti, kde se už zase ozývalo pouze pravidelné oddechování tvora ležícího na starém kanapi, byl silně prosycený pachem rozkládající se moči. Vidal jsem, že stařena často věšivala vyprané bílé pleny na prádelní šňůry natažené mezi větvemi lípy a staré hrušně. Vlály tam jako bílé vojenské prapory. Pod nimi se pyšně procházely slepice rozhrabávající písčitou zem okolo kořenů obou stromů. Na pořádek si příliš nepotrpěla. Mnohem větší význam přikládala práci na poli, kde jsem ji často zahlédl s motykou, jak drtí ztvrdlé hliněné hroudy, což dělala s takovou vervou, jako by chtěla najít ztracený poklad. Nebo když spílala a bukovou holí hrozila hejnům vrabců, kteří se snášeli na dozrávající makovice.

Dlouho jsem si myslel, že je čarodějnice. Její dolní odulý pysk zdobila modrá skvrna, která se mi zdála ohavná. Děsily mě její zažloutlé a vykotlané zuby i několik černých chlupů vyrůstajících z kožovitého podbradku. Pocházela z Mukačeva, tehdy ještě československého. A jako stovky dalších Rusínů šla směrem na západ v naději, že najde práci a smysl života. Vítr osudu ji zavál do malé vsi Ktová, ležící na úpatí čedičového masivu, na jehož vrcholu se tyčí zřícenina hradu Trosky. Stala se ve svých čtrnácti letech prostou děvečkou na statku, kde musela pomáhat se vším, co bylo zapotřebí. Kydat hnůj, chystat svačiny pro žence jdoucí na pole, kosit dozrávající pšenici. Dělat povřísla, mýt podlahy, krmit a dojit dobytek. Život se s ní nemazlil, dokud se nestala manželkou o pár let staršího muže. Žít spolu začali v malé dřevěnici, které na počátku století vyhořela došková střecha. Plameny hladově olízly i stropní trámy, takže se podle zuhelnatělého dřeva dalo poznat, že požár se podařilo zastavit právě včas.

Její starší syn Oldřich postupně ztrácel zrak, až zůstal téměř nevidomý. „Jeho slepota je trest boží!“ říkávala mi se smrtelně vážnou tváří babička.

„Ano, ano..., boží mlýny melou pomalu, ale jistě,“ dodávala sebejistě a mně vždycky naskakovala husí kůže.

„Prosím tě, babi, přestaň. Zdá se mi, že trochu přeháníš. Jako by nestačilo, že musí žít svůj život v bílé tmě! Jak si, probůh, člověk může zasloužit nějaký trest?“

„Máš pravdu, hochu, ale neznáš to, co vím já.“

Visel jsem jí na rtech a očekával nějaké vysvětlení, ale většinou nad mými otázkami mávla rukou. Pouze jednou přiznala, že celé tajemství souvisí s přiznáním učiněným Oldřichovým otcem na smrtelné posteli.

Trochu mne to polekalo! Nejsem pověřčivý, ale zároveň nějak vnitřně cítím, že lidé, kteří touží po vyznání vin a smíření, nelžou.

Ten večer se pravděpodobně stalo něco velmi zlého, co zanechalo nesmazatelnou stopu ve svědomí tohoto muže.

Když večerní program kina skončil, nasedli dva pivem rozjaření mladíci na motorku. Byla to téměř nová čezeta. Jiří, mladší z obou přátel, byl na ni po právu pyšný. Stálo ho mnoho úsilí, než na ni ušetřil. Kolik hodin musel strávit po fuškách, aby si mohl splnit svůj sen. Ale dočkal se. Přálo mu i roční období, protože léto bylo právě v plném proudu. Dalo se s ní podnikat tolik úžasných věcí. Vyjet si k nočnímu rybníku a koupat se docela nahý nebo jen tak bez cíle projíždět krajem s větrem pocuchanými vlasy. Jezdit na motocyklu je životní styl. Někdo může namítnout, že je to málo pohodlné. Při nepřízni počasí vzniká spousta problémů. Samozřejmě, může se stát cokoliv. Znenadání vám naprší do bot nebo dostanete smyk na olejové skvrně, vyteklé na povrch vozovky. Ale přes všechna zdánlivá rizika je v tom zároveň ukryt obrovský kus svobody a taky plnost bezprostředního kontaktu se stromy, keři a řekami, které lemují hranice silnic vinoucích se po horách i údolíčky, ale i sladké opojení rychlostí, dané vzájemnou mystickou láskou jezdce a jeho stroje.

Byla už noc. Země byla prohrátá od slunečních paprsků, které se do jejího povrchu celý den opíraly. Teplo, které se tímto způsobem nakumulovalo do ztvrdlé hlíny, pozvolna vzlínalo zpátky do prostoru. Na nebi se občas mihl netopýr. Okolo světél pouličních lamp se rojily houfy nočních motýlů, kteří v jakémsi deliriu ztěžka naráželi do rozehřátého skla výbojek. Dva přátelé se vraceli od Kamence směrem na Jičín. Silnice v těchto místech mírně zahýbá a vytváří nepřehledný zákrut. Byli veselí a smáli se. Bezstarostnost mládí jim nasazovala křídla. Jeli však asi příliš rychle nebo byli málo pozorní. To už se nikdo nedozví. Pravdou zůstává, že dívka, krácející v blízkosti pravé krajnice, jim náhle překřížila cestu. Vzájemnému střetnutí se nedalo zabránit. Mladší Jirka náhle ucítil tvrdou ránu, jak se přední ocelová vidlice ztuha opřela o lidské tělo. Ozval se výkřik a zaúpění. Po nárazu následoval pád. Starší Oldřich se svalil do příkopu, kde se zle poškrábal o drobné, dešťovou vodou naplavené, kamínky. Přední kolo motocyklu setrvačností stále rotovalo kolem své osy, zatímco světlo samovolně zhaslo. Jirka rychle vytáhl klíček ze zapalování a posunul se do suché trávy na příkopové mezi.

„Co se stalo?“ zeptal se zjevně otřesený Oldřich a držel se levou rukou za hlavu, která mu slabě krvácela.

„Můžeš chodit?“ zaslechl Jirkův hlas.

„Jo, ale bolí mě noha. Mám asi naraženou kost.“

„To bude dobrý.“

„Taky doufám.“

„Proboha, co to bylo?“

„Nějaká holka nám vběhla do cesty.“

„Kráva pitomá! Prokristapána, mně teče krev z nosu. Všechno mám špinavý. Ksaku, nemáš po ruce šnuptychl?“

„Jo!“

„Můžeš mi ho prosím tě podat?“

„Chce se mi zvracet.“

„Mně je taky šoufl!“

„A co motorka?“

„Leží vedle mě. Vypadá to, že je trochu poškrábaná nádrž a ohnutej pedál. Uvolnilo se sedlo a možná je pochroumaná i přední vidlice. To uvidím až zejtra. Já bych ji přetrhnul. A kde vůbec je? Halóó, slečnoóó, slyšíte nás?“ zakřičel Jirka do tmy, ale neozvala se žádná odpověď.

„Člověče, musíme ji najít. Nemůže bejt daleko. Co když se jí stalo něco vážnýho?“

„Tak dělej, vstávej! Ty půjdeš napravo a já se podívám směrem dolů. Kdyby aspoň nebyla taková tma. ... Tak co máš něco?“

„Zatím ne,“ odpověděl Olda.

„Auvajs, hrome tady někdo leží. Pojd' sem, ale rychle,“ zavolal znenadání Jirka.

„Hned jsem u tebe.“

„Tak co? Hele, ona se nehejbá. Musíme zjistit, jestli dechává. Slečno, prosím vás, slyšíte? Řekněte něco. Prrooosiiim vááás,“ zaskřehotal rozrušeně Jirka.

„Je v bezvědomí. To nemá cenu. Nech toho,“ poznamenal suše Olda.

„Poslechni si, jestli jí tluče srdce.“

„Ale to mi ji musíš pomoci otočit.“ Bezvládné ženské tělo totiž leželo na břiše.

„Podívej se, ona krvácí tady na spánku,“ ukazoval Olda jemný proužek zasychající krve.

„Umíš změřit puls?“

„Snad ano. Pomoz mi vysoukat rukáv.“

Po krátké odmlce, během níž se starší Oldřich snažil nahmatat tep, bylo slyšet jen Jirkovo zmatené oddechování a praskání kovu v nedaleko pohozené motorce.

„Tak co, cítíš něco?“ vyptával se ustrašeně Jirka.

Oldřich zavrtěl hlavou.

„A co srdce? Bije?“

Oldřich znovu bez hlesu nesouhlasně pokýval hlavou.

„Chceš říct, že je ...?“

„Že je mrtvá?“ zděsil se mladší Jirka.

Oba cítili, že veškeré dřívější veselí je pryč. Dech smrti vál kolem nich a oni si náhle uvědomili, že nesou na svých bedrech vinu. Nesmazatelný hřích zabití, jehož trapným a nehezkým důkazem bylo pomalu vychládající tělo dívky.

„Má u sebe nějaké doklady?“ vzpamatoval se najednou z roztržitého mlčení starší Oldřich.

„Zkus jí prohledat kapsy. Dělej.“

„Nemůžu nic najít,“ poplašeně odpovídal Jirka.

„Absolutně nic! Žádněj blbej dokument . To.. to.. to je hrozný. Co jsme to provedli? Kriste pane, já mám děsnej strach. Co budeme dělat. Vždyť za tohle můžeme jít oba do kriminálu. To je, Oldo, zabití,“ jektal strachy Jirka a třásl se po celém těle.

„Myslím, že je mrtvá, ale my za to nemůžeme. Sama nám vběhla do cesty. Třeba byla opilá,“ snažil se zmenšit tíhu odpovědnosti starší Olda.

„Ale my jsme taky pili,“ pobrekával Jiří.

„Tohle není sranda. Její smrt nám nikdo neodpáře.“

„Možná, že není docela bez šance. Možná, kdybychom ji převezli do nemocnice, tak by se dalo ještě něco dělat,“ namítnul znovu Jirka v touze dodat oběma iluzi naděje na záchranu lidského života.

„Zbláznil ses. Je tuhá. A za chvíli bude i studená. Chceš si přidělovat ještě víc problémů? Nestáčí ti, co se stalo?“ okřiknul ho Olda.

„Chtěl jsem jenom..., abychom nic neopominuli,“ snažil se obhájit svoje slova mladší z obou přátel.

„Tady se už nedá nic a nikdo zachránit. Přemějšlej spíš, co s ní provedeme!“

„My s ní jako budeme něco dělat?“ vyděsil se Jirka.

„Nemůžeme ji tady přece jen tak nechat ležet, blázne!“

„Nepotrvá dlouho a někdo ji tu objeví i s úlomky laku z tvé motorky a to by v tom byl čert, aby tě policajti nevypátrali. Musíme přijít na něco, co nám pomůže vybědnout z téhle šlamastyky,“ křiknul podrážděně Olda.

„A máš nějaký nápad?“ povzdechl rezignovaně Jiří.

„Ano.“

„Nedaleko odtud vede železniční trať.“

„To je pravda, ale jak to s tím souvisí?“

„Položíme její tělo na koleje, a jakmile pojedou první vlak, tak je všechno vyřešený.“

„Vyřešený?“ opakoval vyděšeně Jirka.

„No, jistě!“

„Nikdo nepozná, že byla mrtvá už dřív. Každý si bude myslet, že se vracela potmě domů po kolejích a srazil ji vlak. To už se stalo mnohokrát. Nikdo nebude pátrat po skutečné příčině její smrti. Lidi si budou myslet, že to byla nešťastná náhoda.“

„Ale, kdyby – nedejbože – byla jen v bezvědomí, tak je to... v r a ž d a!“

„Nesejčkuj a pomoz mi ji zvednout. Hrome, ta je ale těžká. Podívej se, jestli tu okolo nic neleží. Nerad bych tu zapomněl důkaz,“ připomněl Oldřich.

„Tak mi trochu posviť. Máš přece sirky,“ reagoval podrážděně Jirka.

V mihotavém plamínku zápalky se snažili prohledávat bezprostřední okolí, ale nenašli nic.

„Asi se opravdu vracela jen domů. Pravděpodobně to neměla daleko, a tak si nebrala ani peníze, ani doklady.“

Po chvíli se začalo ozývat slabé hekání a drobné šustění trávy dotírající svou výškou až k lýtkům obou mužů. Snažili se mít co nejrychleji ten děsivý čin z krku. S krátkými přestávkami ji poponášeli směrem, kde tušili ocelové koleje. Co chvíli se ohlíželi do tmy, zda nezaslechnou nějaký hlas. Měli obavu z nečekaného svědka.

Zhruba po čtvrt hodině narazili na trať.

„Tak vidíš, že jsem se nemýlil,“ řekl vzrušeně Oldřich.

„Mám toho právě akorát!“

„I mně se podlamují kolena.“

„Je chladno. Jeden by nevěřil, že máme půlku července. Slyšíš...?“

„A co?“

„Ticho.“

„Už jsem ti jednou říkal, abys přestal vést tak hloupé řeči,“ ohradil se znervóznělý Oldřich.

„Myslíš si snad, že mne bůhvíjak těší to, co děláme?“

„Chceš mi tu začít vyčítat, že jsme se zachovali jako...?“

„No, jen to laskavě dořečnete, pane chytrák!“

„Chtěl jsem říct jako zvířata. Promiň, Oldo. Víím, že je to naše jediná šance. Jsem ti hrozně vděčný. Ty ani nevíš, jak se bojím. Ještě před chvílí dejchala, chodila, tancovala, smála se, a teď? Nevěřil bych, že stačí tak málo. Bojím se, že bychom mohli skončit v kriminále. Slib mi, že to nikomu neprozradíš. Nikdo se to nesmí dozvědět. Rozumíš?“

„Jasně.“

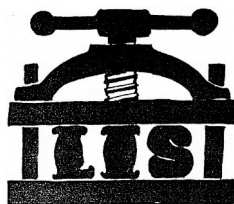
„Oba si musíme dávat až do konce života pozor na jazyk! I kdybys už nemohl dál. I kdyby se ti zdálo, že se všichni proti tobě spikli, nesmíš to vyrazit! Je to čin, který se nepromlčí.“

Hubené tělo opatrně položili na dřevěné pražce a stejnou cestou se vrátili k místu, kde se povalovala poškozená čezeta. Siločáry nekonečna bez jáso tu přijaly nečeká ný dar a s tichým požehnáním půlnoční tmy ho ve vši slávě připravily pro první příjíždějící vlak, jenž je bez výčitek rozdrtil na spoustu drobných částí.

Ještě několik měsíců potom se po okolí mluvilo o hlouposti a lehkomyšlnosti mladé dívky, která se pozdě v noci vracela po neosvětlených kolejích. Chtěla si prý – chudák – zkrátit cestu, ale ta se bohužel stala její poslední poutí. „Kdyby šla po silnici, tak by jí něco tak hrozného nemuselo vůbec potkat,“ povídali si lidé z domů sousedících s tratí.

A životy těch dvou? Šly různě klikatými cestami. Každý si svůj vlastní osud vytváří sám. Je to nezadatelné právo všech lidí. Oba se po nějakém čase stali otci rodin. Vychovávali své děti. Pečovali o své rodiče a manželky. Užívali všeho, co lze poznat a ochutnat smysly, rozumem i dotekem. Přijímali svět a jeho dary. V životě máme přece všichni žízeň po naději, lásce a naplnění našich tužeb.

Tajemství smrti lze pochopit až ve chvíli, kdy jím člověk projde. Vše ostatní jsou pouze spekulace a tmářství. Nemáme právo vědět, proč u někoho přichází konec tak záhy, a jiný se délkou svého života téměř blíží hranici století. Zbývá pouze dodat, že oba odešli z tohoto světa ve stejný den a stejnou hodinu a se stejným vyznáním na rtech. Vypadá to jako příliš mnoho nápadných náhod. Ale i pravda někdy bývá k neuvěření...

ŽIVOT

Václav FRANC

Rok zapomíná zastavit na zastávce
a žene si to
týden netýden
měsíc neměsíc
jaro se sotva otelí
a už pospíchá na věčnost

Já
běžec času
bojím se vyklonit
abych nevypadl
z kolotoče pospíchání
Až nemocniční postel
zatáhne závoru

Jen když to není
cílová šachovnice a
mat druhým tahem
v téměř vyhrané pozici

Život se nedá vyhrát nad smrtí

Je ale dobře
když občas
na chvíli
v partii života
vedeme na body